

Νεοελληνική Γλώσσα ΕΠΑ.Λ. (Α΄ Ομάδα) 2011 (Προτεινόμενες απαντήσεις)

A1. Το κείμενο αναφέρεται στην οικολογική καταστροφή. Ο άνθρωπος με τρόπο αλαζονικό και εγωκεντρικό υπερεκμεταλλεύτηκε το φυσικό περιβάλλον και το υπέταξε. Η υλιστική νοοτροπία του, τον οδήγησε στην αδιαφορία για το μείζον πρόβλημα της ρύπανσης και στην παράβλεψη των αρνητικών συνεπειών της συντελούμενης καταστροφής. Παράλληλα, η ευμάρεια που προσέφερε ο καταναλωτισμός σε συνδυασμό με την επιστημονική ανάπτυξη έκαναν τον άνθρωπο να υπερεκτιμήσει τις δυνατόειες του σχετικά με τον τρόπο επίλυσης του προβλήματος και δεν του έδωσαν τη δυνατότητα να αντιληφθεί, εγκαίρως, την αλόγιστη καταστροφή. Η ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης και των ηγεσιών ήρθε αργά, όταν το πρόβλημα είχε πια επεκταθεί. Επίκεντρο αυτής της κινητοποίησης αποτέλεσαν και οι νέοι. Ωστόσο, το μέλλον του ανθρώπου παραμένει αβέβαιο.

B1. Το υλιστικό και το τεχνοκρατικό πρότυπο ζωής αποτελούν τους βασικούς παράγοντες για δεκάδες προβλήματα που αντιμετωπίζει ο σύγχρονος άνθρωπος ανάμεσα στα οποία και η οικολογική καταστροφή. Η θεοποίηση της ύλης έκανε τον άνθρωπο να επιζητά ολόένα και περισσότερα προϊόντα αυξάνοντας, έτσι, την παραγωγή αγαθών και κατ' επέκταση τη κατασπατάληση των φυσικών πόρων ενέργειας. Η εξέλιξη της επιστήμης και της τεχνολογίας τον κατέστησαν αλαζόνα και ατομικιστή, αδιάφορο για οτιδήποτε δεν σχετίζεται με τα συμφέροντά του. Σ' αυτό το πλαίσιο ζωής επικράτησε η αντίληψη ότι ο άνθρωπος είναι ο αποκλειστικός κάτοχος της γης και ότι δικαιούται να κάνει σε βάρος της ό,τι εξυπηρετεί τις επιδιώξεις του. Έτσι, η θυγατρική σχέση φύσης – ανθρώπου υπονομεύτηκε με ολέθρια και καταστροφικά αποτελέσματα για το περιβάλλον.

B2. Κυρίαρχος τρόπος πειθούς: επίκληση στη λογική με χρήση τεκμηρίων. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιεί παραδείγματα «Έτσι... κ.ο.κ.», «Σε ορισμένους πολιτισμούς... χωρών», πραγματικά γεγονότα-γενικές αλήθειες, «Στη διάρκεια... επιβίωση του». Επιπλέον, χρησιμοποιεί και επιχειρήματα, «Στη διάρκεια... κ.ο.κ.». Επίσης, μέσα στη παράγραφο υπάρχει και επίκληση στο συναίσθημα με χρήση συγκινησιακά φορτισμένων λέξεων: «επιβίωση, τιθάσευση, εγωκεντρική, υπερέχει». Μεταφορική χρήση της γλώσσας «ο άνθρωπος... υποτάξεις», «με την τιθάσευση... φύσης». Αφήγηση της επέμβασης του ανθρώπου στη φύση, «Στη διάρκεια... απόλαυση».

B3.

α. υπερέχει→υπερτερεί, πλεονεκτεί
απώλεια→χάσιμο, στέρηση
ξαφνικά→αναπάντεχα, απρόσμενα
βέβαιη→σίγουρη
μεταβάλλονται→αλλάζουν, μετατρέπονται

β. επιδείνωση→βελτίωση
αυξανόμενη→φθίνουσα
επουσιώδη→ουσιώδη
ενθάρρυνε→αποθάρρυνε
πρόοδος→οπισθοδρόμηση

B4. Η υποταγή των στοιχείων της φύσης στην αλαζονική συμπεριφορά του ανθρώπου.

Γ1.

Αγαπητοί συμμαθητές, Κυρίες και Κύριοι,

Πρόλογος

Το φυσικό περιβάλλον έχει μεγάλη σημασία για την επιβίωση και ανάπτυξη του ανθρώπου, καθώς επιδρά στη σωματική, πνευματική και ψυχική διάπλαση του, συντελώντας, έτσι, στη διαμόρφωση της προσωπικότητας του. Στις μέρες μας όμως, η τεράστια τεχνολογική πρόοδος καθώς και η πλεονεξία του σύγχρονου ανθρώπου έχουν, ως συνέπεια, την καταστροφή της φύσης με σοβαρές συνέπειες σε πολλούς τομείς της ζωής του και κατ' επέκταση σ' αυτόν της υγείας του.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 1^ο

Κίνδυνοι για την υγεία

1. Αναπνευστικά και καρδιακά προβλήματα λόγω της ατμοσφαιρικής ρύπανσης
2. Εμφάνιση καρκινικών παθήσεων που σχετίζονται με την αλόγιστη χρήση φυτοφαρμάκων και χημικών λιπασμάτων με στόχο την αύξηση της παραγωγής
3. Δερματοπάθειες, οφθαλμολογικές μολύνσεις, βαρηκοΐα λόγω (της υπερόδου ηλιακής ακτινοβολίας, της όξινης βροχής, του φαινομένου του θερμοκηπίου, τη ηχορύπανσης κ.τ.λ.)
4. Επίταση του άγχους, ψυχικές διαταραχές όπως νευρώσεις, κατάθλιψη που οφείλονται στη βίαιη απομάκρυνση του ανθρώπου από τη φύση.
5. Έλλειψη σωματικής και ψυχικής ευεξίας με αποτέλεσμα την κόπωση και την εμφάνιση διαταραχών της διάθεσης που έχουν τη βάση τους στο αφιλόξενο πια για τον άνθρωπο περιβάλλον.
6. Όλες οι παραπάνω επιπτώσεις στην υγεία δεν αφορούν μόνο ενήλικες αλλά ακόμα και μικρά παιδιά.

ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ 2^ο

Τρόπος απόκτησης περιβαλλοντικής συνείδησης μέσω του σχολείου

1. Περιβαλλοντικές εκδρομές (αθλητικές δραστηριότητες, όπως αναρρίχηση, ορειβασία) με στόχο την επανασύνδεση των μαθητών με τη φύση με τρόπο βιωματικό.
2. Μαθήματα περιβαλλοντικής αγωγής από την Α΄ βάρθμια εκπαίδευση για καλλιέργεια της οικολογικής συνείδησης.
3. Ανάλυση εθελοντικών δραστηριοτήτων (αναδάσωση, ανακύκλωση, διατήρηση καθαρού φυσικού περιβάλλοντος)
4. Ομιλίες, σεμινάρια στο πλαίσιο του σχολείου με στόχο την ενημέρωση για την έκταση του προβλήματος αλλά και για τον τρόπο που η σύγχρονη τεχνολογία μπορεί να συμβάλει στην επίλυση του (εναλλακτικές μορφές ενέργειας, ηλιακή, αιολική, ανακύκλωση, βιολογικός καθαρισμός).
5. Συνεργασία σχολείων σε διακρατικό επίπεδο για αντιμετώπιση του προβλήματος σε παγκόσμια βάση.
6. Κινητοποίηση από τη μαθητική κοινότητα με στόχο την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης.

Επίλογος

Αυτή η κατάσταση πρέπει να αλλάξει ριζικά, αν θέλουμε να προλάβουμε τις καταστροφές που έρχονται. Η παρέμβαση μας (ξεκινώντας από το σχολείο) πρέπει να βασίζεται στην αποκατάσταση της επικοινωνίας ανάμεσα σε τεχνολογία, επιστήμη και ηθική. Μόνο έτσι μπορούμε να αναζητήσουμε μια νέα ισορροπία ανάμεσα στον άνθρωπο και τη φύση.

Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας!